

Kauza Diag Human

Rozhodčí tribunál se sídlem v Londýně vydal 18. května 2022 rozhodnutí, podle kterého musí Česká republika zaplatit firmě Diag Human zhruba 16 miliard korun. Z toho činí 12 miliard jen úroky z prodlení. Stát se sice odvolal, ale tím jenom oddálil definitivní porážku. ČR prohrává v kauze Diag Human jeden spor za druhým. Stát se však stále tváří, že se nic neděje, a nepodniká nic, co by alespoň zastavilo růst úroků z prodlení. Ty tak rostou tempem 0,5 miliardy ročně. Cílem Kverulanta je tento stav změnit. V únoru 2020 se obrátil na Nejvyšší kontrolní úřad. V prosinci 2020 podal na liknavé politiky a jejich úředníky trestní oznámení za to, že ani nezastavili úročení dluhu. V lednu 2022 vyzval ministra zdravotnictví Válka, aby úročení zastavil on. Vše marně. Oceňte Kverulantův boj proti plýtvání veřejnými prostředky a podpořte jej alespoň symbolickým darem.

Fotokoláž: Kverulant.org

Počátek kauzy v roce 1992

Spletitá kauza kolem společnosti Diag Human se táhne roky. Její počátek leží v roce 1992 u tehdejšího ministra zdravotnictví Martina Bojara a jeho nepodložených vyjádření, kvůli kterým byl zastaven obchod Diagu s krevní plazmou. Arbitráž z roku 2008 přiznala Diagu náhradu škody ve výši 8,9 miliardy korun, a protože stát tyto peníze Diagu zatím nedal, částka denně narůstá o úroky ve výši 1,3 milionu. Celkem to i s úroky dělá více než 15,5 miliardy korun. Přes to všechno se zástupci státu už roky tváří, že se naprosto nic neděje a daňový poplatník už nikdy žádné peníze Diagu nebude muset platit. Přesto však Česká republika prohrává jeden soud za druhým, a to i když je zastupována těmi nejdražšími právníky. A aby byla iluze dokonalá, osoby odpovědné za vedení sporu ujišťují veřejnost, že stát se úspěšně brání. Zamlčují však, že se brání již jen exekucím. Meritorní spor je podle všeho již dávno a zcela prohrán.

Rozhovor s Janem Kalvodou

Koncem léta 2019 požádal Kverulant.org o rozhovor obě strany sporu. Právní zástupce společnosti Diag Human Jan Kalvoda s natáčením souhlasil. Zástupci Ministerstva zdravotnictví mluvit na kameru odmítli, ale slíbili odpovědět na písemné dotazy. Svůj slib však ani po urgencích nedodrželi. Více již v Kverulantově videu:

Watch Video At: <https://youtu.be/gkRW1O-0IRk>

Londýnská arbitráž

Rozhodčí tribunál se sídlem v Londýně vydal v květnu 2022 nález v mezinárodní investiční arbitráži, ve které se společnost Diag Human SE a Josef Šťáva v žalobě z roku 2017 domáhali, aby jim ČR zaplatila 52 miliard korun. Podstatou tohoto sporu byla žaloba Diagu jako zahraniční firmy za to, že jí Česká republika nedostatečně ochránila investice, i když se k tomu jako každý slušný stát zavázala řadou mezinárodních smluv. Přestože tribunál nařídil ČR zaplatit žalobcům částku jen 15,5 miliardy korun z 52 miliard, které požadovali, lze to z hlediska ČR považovat za kolosální prohru.

Ještě horší pro ČR je zjištění tribunálu, že došlo ke zneužití policie i zpravodajských služeb, ke zneužití pravomocí parlamentní vyšetřovací komise a ke zneužití justice. Průkazné tajné vyjednávání představitelů státu s rozhodci a jednání o korupčních nabídkách výměnou za úspěch v obchodní arbitráži na nejvyšší politické úrovni byly shledány z hlediska mezinárodního práva jako nepřijatelné.

Rozhodnutí tribunálu je konečné. Přesto Česká republika napadla náleze z formálních důvodů. „Ministerstvo financí náleze v rozsahu přes 330 stran pečlivě analyzovalo a s jednomyslným souhlasem vlády podává dnes návrh na zrušení nálezu k Vrchnímu soudu v Londýně,“ napsala 15. června 2022 mluvčí ministerstva Michaela Lagronová. Šance na úspěch tohoto odvolání se však velmi blíží nule. Kverulant se nemůže ubránit dojmu, že stát před nepříjemnou pravdou opět strká hlavu do písku. Konečná prohra, která dopadne na již tak deficitní rozpočet, pak bude ještě horší. Více v reportáži Reportérů ČT ze září 2022:

Watch Video At: <https://youtu.be/o6iCsKXMqGc>

Skrývání před věřiteli

Nejpozději od pravomocného uznání nálezů v Lucembursku v květen 2017 byl stát jako dlužník povinen hledat cesty, jak proře čelit a jak nezvyšovat svůj dluh. Neudělal nic, přitom principiálně měl několik možností. První z nich bylo zahájení jednání s Diagem. Ten opakovaně tvrdí, že by v tomto případě zastavil úročení. Druhým možným řešením by bylo složení dlužné částky do soudní úschovy. Jde o takzvanou soluční úschovu, která ze zákona zastavuje úročení z prodlení.

Namísto toho se Babišova vláda uchýlila k nečinnosti a mystifikaci veřejnosti. Důkaz, že tak činila vědomě, našel Kverulant ve stenozáznamu prohlášení bývalého předsedy vlády Andreje Babiše ze dne 16. října 2017, kdy informoval sněmovnu: „Vážení, my jsme prohráli Diag Human v Lucembursku za 14 miliard. Já jsem ještě jako ministr financí stahoval naše aktiva na základě jednoho bezvýznamného dopisu, kde někdo napsal, že chce podnikat s krevní plazmou.“

Fotokoláž: ATEO

Kverulant se obrátil na Nejvyšší kontrolní úřad

Kverulant se v únoru 2020 obrátil otevřeným dopisem na Nejvyšší kontrolní úřad, aby přezkoumal, zda stát v této kauze postupuje s péčí dobrého hospodáře. Počátkem března 2020 mu NKÚ dopisem odpověděl, že „vykonává kontroly výhradně podle schváleného plánu kontrolní činnosti“ a šetření v kauze Diag Human v plánu není.

Kverulant podal trestní oznámení

Kverulant se s liknavostí a alibismem státu odmítá smířit a koncem roku 2020 podal na politiky a jejich úředníky trestní oznámení pro porušování povinnosti při správě cizího majetku. Neudělali nic, aby alespoň zastavili úročení ve výši 1,3 milionu denně. Nejvyšší státní zastupitelství v roce 2020 postoupilo sice tehdejší trestní oznámení policejnímu orgánu, Národní centrále proti organizovanému zločinu (NCOZ) v Praze, ale nezajistilo dohled nad jejím postupem. O tři měsíce později pak NCOZ lakonicky oznámila, že „věc byla uložena ad acta“, neboť „po prošetření“ NCOZ nezjistila žádné okolnosti opodstatňující prověření podnětu.

Z textu vyrozumění, které Kverulant obdržel, nelze zjistit, zda policejní orgán NCOZ skutečně provedl zmíněné „prošetření“, přestože v jeho trestním oznámení byly označeny konkrétní informace a dokumenty jednoznačně podporující podezření. Policejní orgán se nevyjádřil ani k jednomu z přiložených dokumentů a důkazů. Nebylo proto možné žádným způsobem zjistit, o co je opřen jeho názor o neexistenci podezření ze zmíněného deliktu. A ještě hůře, nelze zjistit nic.

Podle názoru Kverulanta státní zastupitelství i policie v tomto konkrétním případě zjevně selhaly v plnění své zákonné povinnosti chránit zájem státu a bránit ve zvyšování škody, přestože to lze zákonnými postupy provést.

S vírou, že tehdy nové vedení nebude pokračovat v zakrývání faulů minulé vlády, se Kverulant počátkem února 2022 obrátil na Nejvyšší státní zastupitelství, v jehož čele stanul Igor Stříž, vystřídávší Pavla Zemana.

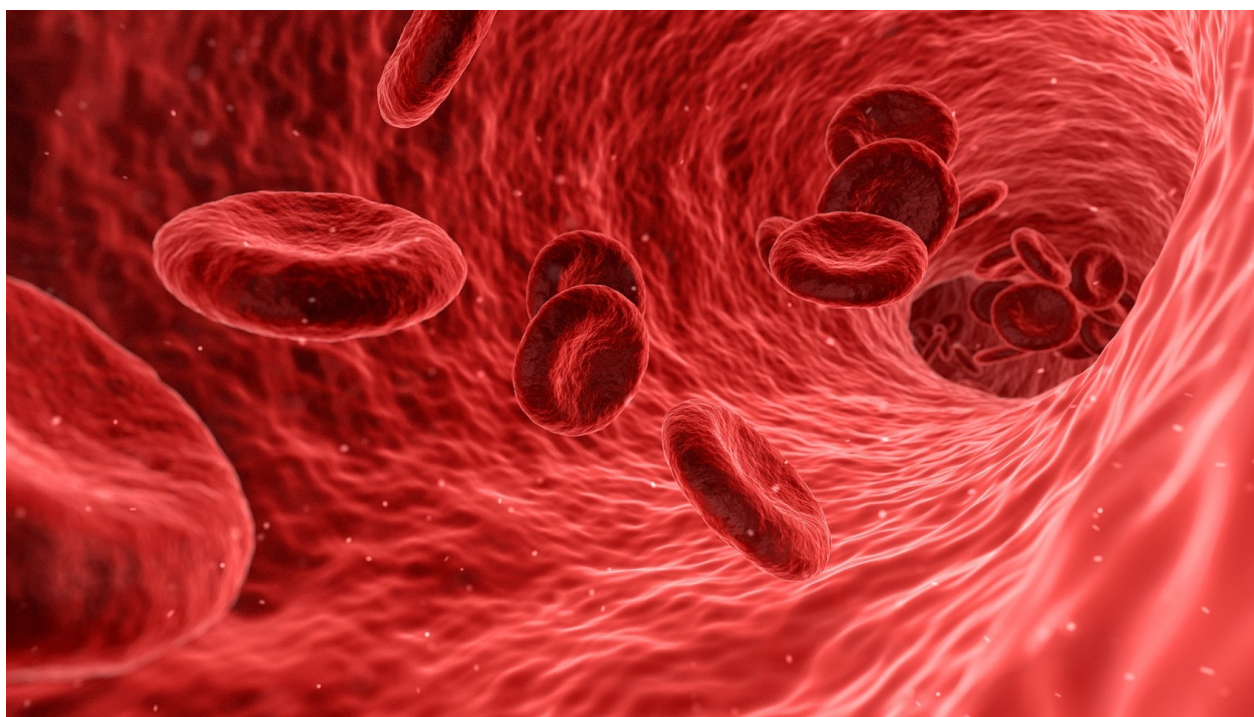

JUDr. Igor Stříž, nejvyšší státní zástupce, foto: NSZ

První odpověď od Nejvyššího státního zastupitelství přišla překvapivě rychle. JUDr. Pavel Bernát v ní píše: „Nejvyšší státní zastupitelství ohledně přezkumu prověření skutečností vyplývajících z podaného oznámení nedisponuje ve vztahu k policejnímu orgánu žádným zákonným oprávněním. Avšak vzhledem k tomu, že z obsahu vyrozumění policejního orgánu Policie ČR, NCOZ Praha ze dne 29. 3. 2021, č.j. NCOZ-964-12/ČJ-2021- 410092, není v souladu s Vaší námitkou zřejmé, jaké skutečnosti v daných souvislostech policejní orgán prověřoval a na jakém podkladě učinil výše označený závěr, v rámci dohledové působnosti jsem dal státnímu zástupci Vrchního státního zastupitelství v Praze pokyn, aby způsobu vyřízení Vašeho doplňujícího podání ze dne 4. 2. 2022 věnoval náležitou pozornost, a to i s využitím jeho oprávnění vůči policejnímu orgánu vyplývajících z § 157 odst. 2 písm. a) trestního řádu.“ Toto vyrozumění dávalo Kverulantovi jistou naději, že se věci bude skutečně někdo věnovat.

Počátkem března 2022 však přišla studená sprcha v podobě vyrozumění od Vrchního státního zastupitelství v Praze (VSZ). Právě tomu uložilo Nejvyšší státní zastupitelství (NSZ) věc vyřídit. Státní zastupitelství ovšem provedlo prověrku jen velmi formálně. NSZ vytýká, že z vyrozumění Policie o odložení Kverulantova trestního oznámení není zřejmé, jaké skutečnosti v daných souvislostech policejní orgán prověřoval a na jakém podkladě učinil výše označený závěr. Jinými slovy, NSZ vytýká policii nepřezkoumatelnost rozhodnutí založit oznámení „ad acta“. VSZ tuto výtku ignoruje a sděluje, že nejsou „nové okolnosti“, jež by měly vést ke změně závěrů policie. Samo VSZ nepodává nejmenší vysvětlení, které by reagovalo na bezobsažnost vyrozumění o odložení předmětného trestního oznámení. Kverulant se tak o „skutečnostech, jež policejní orgán prověřoval“ ani o tom, na jakém podkladě věc odložil, opět nedozvěděl nic.

Kverulant se s alibismem státní správy odmítl smířit a koncem března 2022 odeslal další žádost o prověření postupu policie. I tato žádost o nápravu byla marná. Na konci dubna opět obdržel zamítavé stanovisko.

Ilustrační foto: Arek Socha / Pixabay

Další prohra ČR

Poté, co rozhodčí tribunál v mezinárodní arbitráži v květnu 2022 rozhodl, že Česká republika musí zaplatit firmě Diag Human zhruba 16 miliard korun, odvolala se Česká republika k poslední instanci: k Vrchnímu soudu v Londýně. v srpnu 2024 firma Diag Human oznámila, že tento soud „komplexně zamítl pokus České republiky zpochybnit nález mezinárodní arbitráže z roku 2022 vydaný na základě dvoustranné investiční smlouvy“.

Další arbitráž?

Již takhle dost nepřehlednou situaci ještě komplikuje možný nárok firmy Towit vůči českému státu. Podstatu sporu vysvětluje Robet Břešťan, šéfredaktor Hlídacího psa. V [článku Firma Towit s arbitráží proti Česku zatím vyčkává. Ve hře jsou miliardy pro neznámého vlastníka](#) popisuje, že Towit má nárok na 30 % pohledávky Diag Human, což odpovídá přibližně pěti miliardám korun. Tento nárok vyplývá ze smlouvy z roku 2001, podle níž měl bývalý právník Diag Human Jiří Oršula získat tento podíl z vymožené pohledávky. Český Nejvyšší soud platnost této pohledávky potvrdil. Kdo však stojí za firmou Towit a kdo by případně peníze obdržel, zůstává nejasné. Towit je spojována s Ferdinandem Reicheltem, který je podle obchodního rejstříku minoritním vlastníkem pražské reklamní agentury. Firma Towit vznikla v roce 2007 a původně spolupracovala s českou společností Vítkovice, která se od ní ale později distancovala.

Spor pokračuje, úroky rostou o 0,5 miliardy ročně

Spor tedy nadále pokračuje a také se znatelně prodražuje. Nárok Diag Human dle Londýnské arbitráže, činila květnu 2022, tedy v roce době vydání rozhodnutí 1,5 miliardy korun. Tato částka se každý rok zvyšuje na úrocích navýšil o 0,5 miliardy korun. Další vysoké desítky až stovky milionů tvoří na obou stranách náklady na právní služby.

Kolegové z Hlídacího psa zjistili, že Ministerstvo financí platí za služby americké právní kanceláře Arnold & Porter Kaye Scholer LLP. V registru smluv je zveřejněna rámcová smlouva z roku 2018 s touto kanceláří na částku šedesát milionů korun (bez DPH) na „právní služby spočívající v zastupování České republiky ve sporech se společnostmi Diag Human SE a panem Josefem Šťávou na základě Dohody mezi Českou republikou a Švýcarskou konfederací o podpoře a vzájemné ochraně investic“.

Další mnohamilionové sumy ale vykazují smlouvy mezi Ministerstvem zdravotnictví a právní kanceláří Bělina & Partners právě ve věci rizika exekucí majetku státu v zahraničí. Zatím poslední smlouva má datum 23. ledna 2023 a zní zhruba na šest milionů korun. Týká se zastupování před exekučními orgány deseti zemí (mimo jiné USA, Švýcarska, Rakouska, Belgie či Británie). Celkem lze od roku 2017 do současnosti dohledat podobné smlouvy přibližně za 42 milionů korun.

Prosba o podporu

Přesto, že některá média se snaží skutečnost lakovat na růžovo, tak ČR prohrává v kauze Diag Human jeden spor za druhým. Stát se však stále tváří, že se nic neděje, a nepodniká nic, co by alespoň zastavilo růst úroků z prodlení. Naopak utrácí další peníze za právníky v již prohrané při. Kverulant se to snaží zastavit a zdvořile prosí o finanční podporu svého úsilí. Podpořte naši práci jakkoliv malým, zato však pravidelným darem.

Vojtěch Razima

[Zpět na výpis kauz](#) [Chci darovat](#)